

Sababootaa fi Furmaata waliin Oduu warra Fooyyaâ€™iinsa booda duubatti deebiâ€™anii-Seensa

Description

Kutaa darbe keessatti dursa kitaaba Min Akhbaaril Muntakisiina (oduu warra fooyyaâ€™iinsa booda duubatti deebiâ€™anii)â€• jedhu jalqabne jirra. Dhugumatti, kitaaba kana keessatti wantoota ajaaâ€™ibaa baayâ€™ee arguuf jirra. Kitaabni kuni seenaa dhiyeessun garmalee nama hawwata. Sammubani.comâ€™s osoo guutuun isaa gara Afaan Oromootti hiikkame ummata bira gahee gammachuu guddaatu itti dhagahama. In sha Allah hanga dhumaatti yoo waliin turre gammachuu kana waliin qoodanna. Haala kitaabaanis maxxanfame ummata bira akka gahuu abdii guddaa qabna. Amma gara hiikkaa kitaabaatti haa dabarru:

Seensa

Erga karaa qajeelaatti (Islaamatti) qajeelte booda namoonni si jallisuuf hawwu

Qajeelchi qananii Rabbiin sirratti oolee akka taâ€™ee fi warri kufrii, badii fi maâ€™asiyaa hojjatan akka si hinaafan beeku qabda. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

﴿وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ
كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ﴾

â€•Warra kitaabaa irraa baayâ€™een isaanii haqni erga isaaniif ifa taâ€™ee booda hinaaffi nafsee isaanii irraa kan kaâ€™e amanuu keessaniin booda kaafiroota godhanii osoo isin deebisanii jaallatu.â€• Suuratu Al-Baqarah 2:109

Ammas, Rabbiin oltaâ€™aan ni jedha:

﴿وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا
أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ﴾

â€•Gareen warra kitaabaa irraa taâ€™an osoo isin jallisanii jaallatu. Isaan nafsee ofii malee hin jallisan. Garuu isaan hin beekan.â€• Suuratu Aali-Imraan 3:69 (Asitti warri kitaabaa-Yahuudotaa fi

Kiristaanota. Gareen yahudootaa fi kiristaanota irraa taâ€™TMan Muslimoota osoo jallisanii garmalee jaallatu. Kanaafi, akkuma yeroo ammaa arginu, warri mishinari (peenxen) Muslimoota kafarsiisuuf wanti isaan hin goone hin jiru.)

Nama erga Islaamatti qajeelee booda jallate qajeelchun dhimma jabaa taâ€™TMeedha

Nama erga qajeelee booda jallatee qajeelchun dhimmoota garmalee cimoo taâ€™TMan keessaayyi.

Qurâ€™TMaana keessatti:

â€œSila Rabbiin namoota erga amananii, Ergamaan haqa taâ€™TMuu ragaa bahanii fi ragaaleen ifaa isaaniitti dhufanii booda kafaran akkamitti qajeelchaa? Rabbiin namoota zaalimota taâ€™TMan hin qajeelchu. Isaan suni jazaan isaanii: abaarsi Rabbii, malaaykotaa fi namoota hundaa isaan irratti taâ€™TMuudha. Kan keessatti hafan taâ€™TManii adabbiin isaan irraa hin laaffifamu, yeroon isaanii hin kennamu. Kana booda warra tawbatanii fi fooyyessan malee. Dhugumatti, Rabbiin Araaramaa, rahmata godhaadha.â€• Suuratu Aali-Imraan 3:86-89

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ تَقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾

â€œDhugumatti, warri erga amananii booda kafaran, ergasii kufrii dabalatan, tawban isaanii isaan irraa hin qeebalamtu (hin fuudhamtu). Isaan suni isaanumatu jallattoota.â€• (Suuratu Aali-Imraan 3:90)

Islaamaa irraa duubatti deebiâ€™TMuun ykn kaafira taâ€™TManii duâ€™TMuun adabbii cimaatti nama geessa

Dhugumatti, gaabbiin cimaan nama kaafira ykn jallataa taâ€™TMee duâ€™TMee irratti taâ€™TMa.

تِلْكَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلٌّ أَرْضٍ
بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا وَلَوْ أَفْتَدَىٰ بِهِ ۚ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٩١﴾

â€œDhugumatti, warroonni kafaranii fi kaafiroota taâ€™TManii duâ€™TMan, isaan keessaa namni tokko warqii dachii guutuun osoo ittiin of bituu [fedheyyuu] irraa hin fuudhamu. Isaan sun adabbii laallessaatu isaanii jira. Isaaniiif tumsitoonni hin jiran.â€• Suuratu Aali-Imraan 3:91

Sababoota Jallinnaa

Sababoota jallinnaa keessaa inni guddaan kaafirotaaf ajajamu, karaa isaanii keessa deemuu fi tooftaa isaanii hordofuudha. Rabbiin oltaâ€™TMaan ni jedha:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

â€œYaa warra amantan! Garee warra kitaabni kennameef irraa taâ€™TManiif yoo ajajamtan, erga amantanii booda kaafirota godhanii isin deebisu.â€• Suuratu Al-Baqarah 2:100

Garuu eenyutu Qurâ€™TMaanatti xinxallee ittiin gorfamaa, qajeelfama jireenya isaa godhataa?

Yaa Muslima beeki! Islaama irraa duubatti deebiâ€™TMuun hojii sheyxaanaatii fi shira isaatii. Rabbiin kanarraa ni akeekachiisa:

ذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَذْبَرِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ
﴿٢٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ
عَلَّمْ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْبَرَهُمْ ﴿٢٧﴾
نَهُمْ أَتَّبَعُوا مَا أَصْحَفَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطْ أَعْمَلَهُمْ ﴿٢٨﴾

â€œDhugumatti, warri erga karaan qajeelan ifa isaaniif taâ€™TMee booda duubatti deebiâ€™TMan, sheyxaanni isaan sossobee abdii isaaniif dheeresse. Suni sababa isaan, warroota wanta Rabbiin buuse jibbaniin â€œDhimma muraasa keessatti isiniif ajajamnaâ€• jedhaniif. Rabbiin iccitii isaanii ni beeka. Yommuu malaaykonni fuula isaaniitii fi dugda isaanii rukutaa nafsee isaanii fudhatan [haalli] akkam taâ€™TMaa? Suni sababa isaan wanta Rabbiin dallansiisu hordofanii fi jaalala Isaa jibbaniif. Kanaafu, Inni hojiiwwan isaanii jalaa balleesse.â€• Suuratu Muhammad 47:25-28

Beeki! Islaama irraa duubatti deebiâ€™TMuun abbicha irratti miidhaa guddaa fida. Namni Islaama irraa duubatti deebiâ€™TMu nafsee ofii malee Rabbiin gonkumaa hin miidhu:

﴿وَمَن يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّكِرِينَ﴾

â€œNamni koomee isaatirra garagalee, inni gonkumaa Rabbiin homaaniyyuu hin miidhu. Rabbiin warra galata galchaniif mindaa ni kennaaf.â€• Suuratu Aali-Imraan 3:144

Kana jechuun namni Islaama irraa duubatti deebiâ€™ee, inni gonkumaa Rabbiin hin miidhu. Inni nafsema ofii qofa miidhaa guddaa miidha. Namni Islaama irratti gadi dhaabbatee fi Gooftaa isaatiif galata galchee immoo Rabbiin mindaa hundarra gaarii isaaf kenna.^[1]

Nama kabaja fi guddinna booda salphinni isa tuqe taâ€™uu irraa of eeggadhu. Muslim, Ahmadi fi isaaniin ala kan biroo biratti hadiisa Abdullah ibn Sarjas gabaase keessatti akkana jedha: Ergamaan Rabbii (SAW) ulfaatinna imalaa, yeroo deebiâ€™uu gadda cimaa keessa taâ€™uu fi kabaja booda salphachuu Rabbiitti maganfachaa ture.

Dhugumatti, Rabbiin nama gorfame, sodaatee fi barnoota fudhate hin jallisu.

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ ثَبَاتًا ۖ وَإِذَا
لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ۖ وَلَهْدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا﴾

â€œOsoo isaan wanta ittiin gorfaman hojjatanii, isaaniif irra gaarii fi [amanti irratti] gadi dhaabbachuufis garmalee cimaa ture. Silaa yeroo san Nu biraa mindaa guddaa isaaniif kenninaa turre. Karaa qajeelaas isaan qajeelchinaa turre.â€• Suuratu An-Nisaa 4:66-68

Karaan haqaa ifa taâ€™uu waliin jallinnaaf nafsee ofii kan masakuu fi karaa jallinnaaf nafsee ofiitiif kan filatu nama akka taâ€™e ifa gochuun Rabbiin akkana jedha:

﴿فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾

â€œYommuu isaan jallatan, Rabbiin qalbii isaanii ni jallise. Rabbiin namoota faasiqota taâ€™an hin qajeelchu.â€• (Suuratu As-Saf 61:5)

Qurâ€™aanaa fi hadiisa irraa keeyyatoota hanganaa erga dhiyeesse, nama barreesse fi dubbise akka ittiin fayyadu Rabbiin kadha.

^[1] Tafsiir Muyassar-68

[Min Akhbaaril Muntakisiina maâ€™al asbaabi wal ilaaji](#)-fuula 8-10

Date Created

December 8, 2020

Author

admin